

Ziarul Ardealului

3 LEI
Exemplarul

Redacția și Administrația:
ARAD, Str. Românilui No. 6.
Telefon 156.

ORGAN POLITIC ȘI DE INFORMAȚIUNI
Apare Joia și Duminică

ABONAMENTE:
Un an, lei 400.— șase luni, lei 250.— trei luni,
lei 150.— Pentru autorități și întreprinderi par-
ticulare 1000 lei anual, — șase luni, lei 600.—

3 LEI
Exemplarul

Cum e reprezentată România în străinătate

Trebuie să spunem, fremătând
de revoltă că *România e prost
reprezentată în străinătate!*

Afară de câteva fericite excepții,
în fruntea cărora scriem cu mând-
rie și cu adâncă mulțumire nume-
lele lui Nicolae Titulescu, re-
prezentanții în străinătate ai Ro-
mâniei își fac lamentabil meseria.

Unii dintre ei nici nu știu limba
țării pe care o reprezintă și care
li hrănește. Deaceia atacurile ce
se produc așa de des în presa
europeană și americană împotriva
țării noastre, rămân vecinic fără
răspuns.

Spiritul patriotic, la majoritatea
acestor oameni, e nul. Pentru ei
România, dacă nu le-ar fi oferit
slujbele ce le ocupă, ar fi o țară
ca oricare alta.

Cum să ne așteptăm deci dela
acești oameni la acțiuni patriotice
mari?!

Românii din America își mai
aduc și astăzi aminte de un domn
Pantazi care, trimis de guvernul
liberal din 1918, în Statele-Unite
ale Americii, a adus pe mulți ro-
mați mâni de-acolo la sapă de lemn...

Dar acest Pantazi nu a fost
unic. Zeci și sute de astfel de
oameni, plătiți cu bani grei, con-
tribue prin rapacitatea, incultura
și balcanismul lor, la scăderea
prestigiului țării noastre.

Un lucru trebuie să-l spunem
răspicat: În corpul nostru diplo-
matic sunt prea puțini români.
Cei ce formează majoritatea în
acest corp diplomatic, deși cetă-
țeni români, își au originea de-
parte dincolo de Dunărea noas-
tră.

Lucrurile nu mai pot rămânea
așa!

România e astăzi o țară mare,
cu interese multe și cu dușmani
mulți. Cine să-i apere cu ultima
energie, interesele și prestigiul
dacă nu unii dintre fiii ei cei mai
buni, legați prin toate fibrele fiin-
ței lor de acest pământ românesc,
îngrășat de veacuri cu sângele
moșilor și strămoșilor noștri?!

Altspirit trebuie să-și facă drum
la ministerul de externe al Româ-
niei întregite. Trebuie șters, cu
violenta, praful și carățul, fără
milă, mușgaiul, căci ne trebuie
un corp diplomatic românesc
pentru marile interese românești
de azi și de totdeauna.

Ne trebuie oameni noi pentru
vremurile noi. În locul pomadei
și-al monocului de prisos, să
vină munca necesară și pricepera
superioară. În locul Fanarului
și sînt să vină România viguroasă
și sinceră cu patriotismul ei adânc.

Va avea guvernul actual mâna
tare să procedeze, în această pri-
vință, la Mussolini?!

Dacă va avea-o, țara va câștiga
imens în ochii lumii civilizate și
interesele ei vor fi apărate cu
vrednicie.

Dacă nu, vom rămânea pe loc,
în timp ce alte popoare, conduse
altcum, vor progresa.

Vom plăti lefuri grele unor
oameni cari scad bunul nume al
țării pe care ar trebui să slu-
gească.

Propaganda dușmană împotriva
noastră va continua nestânjenită
ca și până acum și ne va face
de ocară lumii întregi.

Noi sperăm însă într-o apro-
piată și radicală îndreptare, dată
fiind răvna de realizări în bine
a actualului guvern.

România trebuie să fie a ro-
mânilor. Interesele ei în străinătate
celor mai buni dintre români,
pentru că să nu se mai repete la
infinit cazurile a la Pantazi etc.
etc., care numai bine nu ne fac.

Aceste reflexii ne-au fost prile-
juite de impresiile dureroase ale
unor români de bine cari s'au
întors decurând din America și
cari sunt revoltăți de lipsa noastră
de propagandă în străinătate, unde,
ungurii mai ales lucrează din
răspuneri, prin elementele lor cele
mai de valoare

Durerea lor e și a noastră.
Revolta lor o împărțăm în între-
gime. Și credem că această re-
voltă va produce o reacțiune bi-
nefăcătoare în ce privește rosturile
propagandei românești în străin-
tate.

Această reacțiune sănătoasă o
dorim și pentru țara și pentru
românii cari și-au găsit peste
hotar un rost, dar căroră le sân-
geră inima oricâteori aud vorbe
rele, despre țara lor natală.

Ion Ardeleanu

Colonizarea Cadrilaterului

Atitudinea provocatoare, din
ultimul timp, a Bulgariei față
de noi, începe a-și preciza
dedesupturile. De unde până
acum cătăva vreme populația
Cadrilaterului era zilnic hăr-
țuită de bandele comitașilor,
fără o reacțiune puternică din
partea celor atacați; dela o
vreme încoace aceste hăr-
țuiri și-au micșorat puterea
de acțiune și cazurile devin
tot mai rare.

Pentru noi, cei din ținutu-
rile extrem opuse acestui Ca-
drilater, faptul nu putea fi
perfect înțeles, deoarece nu
mai prin contactul direct cu
populația ținutului dobrogean,
am fi putut avea o atare ex-
plicație.

Știam că atacurile comita-
șilor erau susținute de însăși
populația bulgărească, rămasă
prin acele locuri, și loviturile
puse la cale — mulțumită
acestui sprijin — își aveau
de cele mai multe ori efectul
dorit. Dar s-a întâmplat un
fapt, la care bulgarii, nu se
așteptau:

*Cadrilaterul a început să
fie colonizat cu români aduși
din părțile macedonene și co-
lonizarea acestor frați, încer-
cări în cele mai aprige lupte,
s-a făcut și continuă să se
facă tocmai pe linia de fron-
tieră româno-bulgară.*

În urma acestui început
bun și frumos, vecinii noștri
văzându-și planurile complect
sfărâmate, au început acțiune
de provocare, organizând mee-
tinguri de protestare, în care
oratori improvizăți, au vorbit
de pretinse orori și barbarii
românești. Bulgaria oficială
oricât s-ar da înlături că nu
a susținut acțiunea comita-
șilor — meetingurile de pro-
testare, la care s-a dovedit
și participarea a foarte multor
ofițeri superiori, o pune în
lumina de adevărată patroană
a tuturor celor petrecute până
în prezent, în Cadrilaterul
românesc.

Această Bulgaria, care cu-
noaște foarte bine puterea de
reacționare a elementului ro-
mânesc macedonean, știe că
de-acum înainte încălcarea —
prin bande — a teritoriului
românesc, nu va mai putea
rămâne fără sancțiuni drastice,
deoarece aceste bande vor
avea de străpuns un zid al
celor mai oțelite piepturi ro-
mânești, în lupte de hărțuială.

Revenirea în granițele Ro-
mâniei Mari a Românilor ma-
cedoneni, este un eveniment
de mare importanță națională
și dela acest element viguros
și oțelit în cele mai aprige
lupte naționale pentru menți-
nerea românismului în melea-
gurile unde furtunile de vea-
cure au trebuit să-i înstreineze,
vom avea multe de învățat.

Ca prim început, suntem
informați, că s-a colonizat la
granița Cadrilaterului vre-o
15 mii de macedoneni, și că
alte zeci de mii urmează să
se stabilească pe veci în gra-
nițele adevăratei lor patrii.

Evenimentul nefiind cuno-
scut în părțile noastre, atitu-
dinea de provocare a Bul-
gariei era socotită ca un ce
prea de hazard; acum când
știm că la granița dobrogeană
veghează cele mai oțelite
sentințele, provocarea bulgă-
rească este perfect înțeleasă.
Bande de comitași vor fi,
poate, trimise să dea lovitu-
ri spre alte granițe înveci-
nate Bulgariei comitașiste, dar
credem că aceste state, ur-
mând exemplul nostru de co-
lonizare, presupusele bande
vor reveni la adevărata lor
matcă; încadrarea unităților mi-
litare active, de unde au plecat.

Începutul de colonizare al
Cadrilaterului, înseamnă lini-
ștea deplină a populației dor-
nică de muncă și de progres,
fapt care nu poate decât să
ne provoace bucurie și
fraților macedoneni le zicem
cu toată inima: „bine ați
venit!”

— an. —

Încununarea succesului alegerilor

Evenimentul se va
întâmpla în ziua de
23 Iunie a. c.

Succesul, fără pe-
reche, pe care l'a avut
guvernul — prezidat de
cătore viteazul general
Al. Averescu — în
recente alegeri, în
ziua de 23 Iunie va fi
încoronat așa cum se
și cuvine.

În această zi, ur-
mează să se trimită
în Parlamentul țării,
aleșii consiliilor jude-
țene și comunale. —
Pentru jud. nostru, a
fost desemnat de gu-
vernul dlui general
Averescu dl dr Silviu
Moldovan, fostul pri-
mpreședinte al Tri-
bunalului din Arad,
omul cu cele mai ne-
tăgăduite merite. Cele
două partide coalizate
manist și țărănist, în
fața insuccesului avut
în alegerile pentru Ca-
mera și Senat, au gă-
sit de cuviință să se
retragă.

Cei cari cunosc pe
dl dr. S. Moldovan,
nu și vor pune în cum-
pană votul lor și fără
îndoială că îl vor da
omului plin de energie
și care cu toată cinstea
va ocupa scaunul de
viitor senator al con-
siliilor județene și

comunale ale Aradului.

Votați deci, iubiiți
alegători, în ziua de 23
Iunie a. c. pe dl dr.
Silviu Moldovan, can-
didatul Partidului Na-
țional Român și al
Partidului Poporului,
candidat care are sem-
nul

Sfichtuiri

Grecoții noștri...

Am întâlnit doi americani, de cetă-
țenie doar, că de naționalitate erau ro-
mâni adevărați — veniți să-și revadă după
mulți ani patria natală — și între alte
atâtea și atâtea curiozități ale progresu-
lui din țara, unde, bagi porcul viu pe o
gaură în mașină și-l scoți pe alta: că-
nați prăjiți... i-am auzit și cum se vâ-
tau, că guvernale trecute, n'au finit seamă
de interesele lor, nici de ale noastre din
patrie și nici de ale țării, trimițând la
legațiile și consulatele din America numai
funcționari incapabili și streini de națio-
nalitate, între cari, cei mai mulți fiind
greci...

N'am vrut să-i contrazic în față, —
c'asa e obiceiul americanesc (?) — dar
aci, la rubrica mea, le spun verde, româ-
nește, fraților din Cleveland că n'au
dreptate de loc.

Au știut ele sireceale guvernele ce
s'au perindat la cârma țării noastre, pe
cine să trimită ca să ne reprezinte cu
demnitate în țara minunilor și a atâtor
regi de fier, de fontă, de oțel, de plumb,
carton presat, cauciuc sau gutapercă...
Acolo, ne trebuiau diplomați nu glumă.

Românul nostru, — să fie vorba
între noi — nu cam e umbliat și ar fi
dat cu băta în baltă...
În schimb grecii... ăștia sunt născuți
pe apă; aproape toți sunt marinari și
au colindat mările și țărilor, deșteptându-se
până într'atâtea, c'au devenit așa de gi-
reți că nu mai poate lega nimenia la
gard — ori ce este diplomația altceva
decât: o întreagă tragere pe sfioră —
și mai presus de toate fiecare grec este
un căpitan. Căpitan de „pamporia”, de
șleap, caic cu piatră, pod de trecut căru-
țele și chiar când are numai o „varcă”
cum spun danșii, e tot căpitan, căpitan
de barcă...

Cine nu crede, n'are decât să se ducă
de curiozitate în port la Galați, Brăila
ori Constanța, să asculte cum se strigă
barcași între danșii:

„Bre căpitan Ianții... Bre căpitan
Dionisee”

Și atunci, de unde pronostă alegere
când, grecoții noștri o să-i facă marș
și pe americani cât sunt ei de americani,
că, fi ia dela căpitan în sus...
Lăsați-ne, vă rog, grecoții în pace.
T. R. Ică

SCRISORILE UNUI „FRIPTURIST”

de Tiberiu Vornic

VIII.

Criza de guvern

Înțelegerea Averescu-Goga-Goldiș

Demisia guvernului Brătianu, a
găsit partidul național ca de-
obiceiul, acum a patra oară,
în emoțiile unei succesiuni mai
sigure ca moartea. Datorită aceste-
i siguranțe, domnul Maniu pu-
sesse capăt pertractărilor cu două
zile înainte, convins că partidul
va lua singur puterea.

Totuși, pentru a fi mai sigur,
ținea la dispoziția Regelui și pe
țărăniștii. Orice s'ar zice, lucră-
rile fuseseră aranjate în chip
meșter. Regele era literalmente
înconjurat cu soluții, ca o cetate;
poftim și încearcă să spargi brăul
de combinații. Singur un lu-
cru scăpase din vedere dom-
nului Maniu și precum s'a
văzut, cel mai de capetenie:
politica partidului național de
până atunci, consecvențele de-
clarății de „tabula rasa”,
chiar cea de pe urmă făcută

de domnia sa. că „prin un
articol unic, vom anula aceas-
tă lege”, și se mai pierduse
din vedere, că alianța de gu-
vern cu țărăniștii nu însemna
decât o fortificare a acestui
program de guvernământ, —
ceea ce Regele nu admitea,
precum am arătat la începutul
acestei broșuri.

Scăpând atenției tuturor con-
ducătorilor partidului național
aceste enorme greșeli comise și
mulțumindu-se în ultimul moment
să cerșească pe ici, pe colo cu
disperare „de ultima oră” agre-
mente contestate până atunci,
soarta partidului era pecetluită.
Totuși, nimeni nu bănuia dezas-
trul. Dimpotrivă, în ziua când d.
Iorga a prezentat Regelui listele
de guvern (căci a prezentat două)
se interpretau foarte optimiste unele
atenții Regale, pentru șeful parti-

dului. Nu se gândea nimeni nici
la grozava încurcătură provocată
de cei doi șefi, cari ființau la
conducere.

În zadar s'a aranjat, ca d. Ma-
niu să fie președinte al consi-
liului, iar d. Iorga președinte de
partid. Cunoscând ieșirile tem-
peramentului vulcanic al d-lui
Iorga, nu se putea oare presu-
pune că într-o bună zi, ca din
senin, își va trânti nemulțumirea
în capul guvernului și l va pră-
buși în prăpastie?

Fapt este, că partidul național
a fost literalmente izbit de nu-
mirea generalului Averescu și mai
ales de intrarea în guvern a
d-lor Goldiș, Lăpădatu și Lupaș,
cari figurau și pe lista domnului
Maniu.

După ce conducătorii partidu-
lui s'au desmetecit din grozava
lovitură, dublată de gestul d-lui
Goldiș, s'a început, ca de atâtea-
ori până acum, reconstituirea fap-
telor. S'a ajuns repede la con-
cluzia că: am fost irăși pe
sfioară și vânduți de-opotrivă.
Pe cine vizează tragerea pe
sfioară e ușor de ghicit, cât pen-
tru trădare, ea privește pe Vasile
Goldiș.

Înainte de a continua, trebuie

să mai repet odată ce spu-
neam la început: Este oare
adevărat că trădarea lui Va-
sile Goldiș, a provocat oco-
lirea partidului național din
partea Regelui? Sunt convins
că nu. căci dacă Regele avea
încredere în domnul Maniu și
în partidul național, de ce nu
i-ar fi dat guvernul mai ales
că domnul Goldiș și prietenii
dumisale erau pe listă? Dar
chiar nefiind aceștia pe listă,
dacă Regele dorea partidul
național la guvern, ce piedecă
putea constitui d. Goldiș?

Faptul că Regele a numit
pe generalul Averescu și a
primit colaborarea grupării
naționale a d-lui Goldiș în-
semnează că, Suveranul a so-
cotit partidul național bun
pentru o colaborare, dar nu
pentru o guvernare exclusivă
și fiindcă d. Maniu n'ar fi pri-
mit, cum n'a primit niciodată
acest rost firesc al partidului
național, d. Goldiș l-a primit
ca unul ce știa, că îl va urma
majoritatea partidului, sătulă
de experimentările furtunoase
de șapte ani.

Dealtcum, Vasile Goldiș făcea
de doi ani de zile opinie sepa-

rată în partid. D sa observând
din vreme că partidul navighează
din nou spre munți de gheață, a
dat semnalul, a cerut altă orien-
tare. Zadarnic însă, conducerea
partidului s'a retras pe nesimțite
în camera de consiliu, a pertractat
direct și fatis, s'a frământat,
a alergat și s'abătut, ținindu-se în-
tr-o superioră depărtare de soli-
tarul dela Arad Povestea faimo-
sului memoriu dela Sibiu se cu-
noaște. Vasile Goldiș a încercat
să fie răspicat, interesul partidu-
lui l'a reținut să provoace atunci
o criză și a așteptat până la capăt,
ca să nu se poată spune; că el
are pe suflet dezastrul partidului
național.

Ei bine, acest capăt, a venit.
Partidul național condus de dom-
nul Maniu a ajuns în pragul gu-
vernului. Vasile Goldiș pentru a
nu fi acuzat, că face greutăți, a
primit să figureze pe listă, chezășie
a solidarității integrale.

În pragul guvernului însă, parti-
dul s'a poticnit și toate pers-
pectivele s'au răsturnat devalma.
Haosul a fost deplin, n'au lipsit
nici chiar loviturile țărăniștilor,
cari s'au grăbit să dea cu picio-
rul, în nefericitul trup al parti-
dului național.

Nu se putea însă, ca acest parti-
dul să moară atât de umilitor,
atât de rușinos. Vasile Goldiș s'a
rupt cu prietenii săi din gloata
consternată și a desfășurat stea-
gul partidului național român din
Ardeal, a aceluia care a fost și
care trebuia să fie în tot timpul
celor șapte ani dela Unire.

Astăzi și Ardealul și partidul,
ce departe a fi, câtă sănătate,
cât optimism și câtă încredere
n'ar stăpâni în el, în locul fră-
mântărilor sterpe și a urii des-
lănțuite cu putere furibundă,
dacă această orientare se facea
de mult, fără să mai parcurgem
drumul ridicol, chinuți și distru-
gător al celor șapte ani pierduți.

Concluzii

Pe drumul unei politice
reale

Am încercat să schițez în linii
sumare povestea peripețioasă a
rolului, pe care l-a jucat partidul
național în politica țării româ-
nești. Spuneam în vorba lămurii-
toare dela începutul acestei bro-
șuri, că nu pretind a fixa în
aceste pagini documentarea isto-
rică a unor vremuri și a unor

MIȘCAREA CULTURALĂ

O adevărată propagandă românească

Acțiunea P. S. S. Episcopului dr. Grigore Comșa

Din cauza lipsei de propagandă, județul nostru — în special dela sfârșitul marelui războiu — a căzut victimă a foarte multor secte religioase, fapt care a atras după sine rătăcirile în masă, a poporului din întreaga Dieceză a Aradului. Unele măsuri — cari aveau darul de a împiedica această acțiune, cu dede-upțiuni criminale la adresa bisericii ortodoxe — fiind luate de oameni nu tocmai temeinic pregătiți, sau poate fără autoritatea cuvenită nu au dat roadele așteptate. Venind în capul bisericii ortodoxe — din Dieceza Aradului, P. S. S. Episcopul Grigore Comșa, un specialist în cunoașterea metodelor de convertire la diferite secte religioase, P. S. S. înconjurându-se de elemente de valoare, a hotărât desfășurarea unei intenzive propagande pentru aducerea celor rătăciți în sânul bisericii străbune, împiedicând tot odată noile convertiri.

Ultimile inspecții canonice, întreprinse în cuprinsul întregii Dieceze, au dat cel mai frumos rezultat și avem informațiuni precise, că puterea de convertire a șefilor sectanți a scăzut simțitor, aderențele devenind aproape nule. În urma acestui rezultat înbucurător — pentru biserica ortodoxă — P. S. S. Episcopul Grigore al Aradului, continuă frumos începutul acțiunii și această continuare poate fi socotită ca cea mai adevărată propagandă românească de pe aceste plăuri.

Lucrarea P. S. S. „Combaterea catehismului baptistilor”, dovedește o largă cunoaștere a teoriilor religioase baptiste și contra argumentele aduse de către P. S. S. au în ele cel mai adevărat adevăr.

Grădina acestor adevăruri frumoase este un răspuns la cuvântul rătăciților al unui „fost român” cu numele de Ioan Suciu, care tipărind o carte în America, a cutezat să pună în gura Sfinților Apostoli cele mai nerușinate minciuni, punându-se astfel în slujba sectei baptiste.

P. S. S. Episcopul Grigore al Aradului își încheie cartea cu următoarele rânduri:

„Catehismul baptist uită de cele șapte taine, uită de toate darurile mântuitoare. Putem să-l combatem scriind nu o singură, dar chiar zeci de broșuri, despre greșelile lui de neterat. Biserica noastră va birui pe inamici. Dacă vezi o cetate cu ziduri noi, fără urme de stricăciuni, pricinuite de ghiulelele inamice, înseamnă că cetatea aceea nu a avut nici o importanță. Deci trebuie să credem că suferințele și raniile bisericii noastre sunt o dovadă glorioasă despre rotul important pe care l-a jucat această biserică ortodoxă în viața neamului românesc.”

Cele grăite de P. S. S. sunt adevărurile cari trebuie știute de toți românii de pe aceste plăuri, și atunci când le vor înțelege, suntem siguri că mulți din cei rătăciți, se vor întoarce pe calea cea bună, pe calea ortodoxismului.

Ce-ar trebui să imităm și noi

Automobilul în slujba culturii la șate

Dacă moda și diversele viții străine își află la noi imitatori cu nemiluita, de pildele bune ale altora, noi, românii, nu ne prea sinchisim.

Imităm Parisul în ce are el mai frivol și mai reprobabil, dar nu prea vedem și nu prea imităm munca tăcută și perseverența franceză. Imprimutăm ce-i trecător și trecem ușor pe lângă ce-i mare și veșnic.

Europa contemporană ne dă atâtea pilde mari de sacrificiu și de muncă sublimă pentru binele celor mulți. Dar ce greu prind la noi pildele acestea! Suntem înconjurați de țări în care munca a ajuns aproape o religie.

Cehoslovacia e un uriaș atelier; Bulgaria muncește cu încăpăținare. Ungaria de asemenea. Despre Jugoslavia la fel, nu se pot spune decât cuvinte de laudă. Cine-i cunoste de aproape pe vecinii noștri jugoslavi nu se mai îndoiește de viitorul lor. Reverii orientale de astăzi le opun o muncă fanatică.

Informația ce urmează ne dă un exemplu edificator în această privință:

„Așa numita acțiune Vidovici din Serajevo a pus la dispoziția unui grup de profesori aleși anume, două automobile pentru ca aceștia să-și poată îndeplini misiunea lor culturală în întreaga Jugoslavia. Unul din aceste automobile ale acțiunii Vidovici va pleca în Sreim (ținutul dintre Dunăre și Sava) și în Serbia veche, iar celalt în Croația și Slovenia.

Ambele automobile se vor pune în legătură cu filialele și membrii școlii Vidovici care are reprezentanți în toate părțile Jugoslaviei și va organiza, cu propriile mijloace, conferințe culturale.

Jugoslavi își dau seama că la baza consolidării noului stat sârbocroato-sloven trebuie să stea cultura masselor largi ale poporului. Ei vreau să clădească pe temelii tari. Răvna ce-o dovedesc, zi de zi, în tot ce fac le pune mereu în evidență naționalismul activ.

Acțiunea Vidovici care ar trebui să-și afle imitatori și la noi, e unul din multele pilde jugoslave.

Când vom putea scrie oare cu entuziasm tineresc despre o mare acțiune culturală românească cum e acea acțiune Vidovici din Jugoslavia zitelor noastre?!

Oricât de târziu s'ar întirpa, o așteptăm!

Muzica românească în străinătate

D. Ewing Scherke, reprezentantul lui „The Musical Digest” din New-York, publică în ultimul număr al acestei reviste un substanțial studiu critic al muzicii și compozitorilor români.

D. Scherke scoate în relief strânsa afinitate între muzica noastră populară de azi și muzica noastră populară veche.

Trecând la descrierea primelor

influențe ale muzicii occidentale, notează primul concert Beethovenian. În casa princesei Ralu (1812—1818) în care un anume Steinmoser a cântat sonatele „br” pe un piano Prohaska.

Școala modernă, care începe cu Flichtenmacher și Kaudella, e tratată cu multă pricepere.

Sunt relevate apoi cele trei curente „discernibile”: cel clasic modern cu George Enescu, Alfred Alessandrescu, Nona Ottescu, Brăiloi, Rogalski, Muzicescu; cel național pe baza de muzică populară cu Stan Golestan, Cucuin, Kiriak, Vidu, Jora, Borgovan, și cel ultramodern cu Lazăr și Mihalovici.

Un capitol special e dedicat lui Enescu ca cel mai strălucit muzicant și compozitor al României moderne, iar în alt capitol D. Irving Scherke vorbește de activitatea lui Stan Golestan ca compozitor și ca forță animatrice a muzicii moderne române.

Despre Golestan spune între altele, că stabilit la Paris, a rămas, cu toată marea lui dragoste pentru a doua sa patrie, Franța, un bun și leal român.

Articolul revistei americane se încheie cu constatarea că „dragostea de țară, comună tuturor compozitorilor români, este fundamentul pe care noua școală muzicală română, e atât de solid clădită”.

„Lamura”

Revista de cultură generală „Lamura”, pe care o editază Fundația Culturală „Principele Carol”, nu trebuie să lipsească din casa nici unui învățător român conștient

Condusă de un comitet alcătuit din d-nii: Ion Al. Brătescu-Voinesti, Al. Busuioceanu, Nichifor Crainic, Ap. D. Calea, P. Ghițescu, Gh. D. Mugur, D. Pompei, I. Nisipeanu, I. Rădulescu-Pogoneanu, I. Simionescu, Isabela Sadoveanu și V. Voiculescu, revista aceasta împlinește un frumos rol cultural.

Redacția și Administrația: Str. Latină No. 10 București. Abonamentul anual 10 lei.

Marinetti în America latină

Poetul viitorist italian Marinetti a sosit zilele trecute la Buenos Aires (Argentina) unde a ținut la Teatrul Colosseo prima conferință despre viitorism, în fața unui public numeros, între care mulți artiști și studenți.

La San Paolo (Brazilia) Marinetti a fost primit de mulțimi entuziaste. Toate ziarele braziliene se ocupă de personalitatea neastamparului literat italian și îi aduc fotografie.

Italianii din America latină îl primesc pretutindeni sărbătorește pe Marinetti. Aceste primiri entuziaste se adresează atât literaturii cât luptătorului care în timpul ultimului războiu s'a purtat într-adevăr eroic.

Biblioteca Palatului Cultural.

Biroul Cultural „Minerva” avizează membrii săi că pot folosi gratuit biblioteca Palatului Cultural.

Tendințe de convertire

Neobosiții inamici ai bisericii ortodoxe-române, profită de indulgența înăscută în firea românului și acum când, își vad lupta pierdută, — nu scapă nici o ocaziune să profite, de frământările înghiebată naționale, spre a încerca, în mod lent și pe neobservate, a ne lovi și în cele mai sfinte sentimente — în acelea religioase, nescocind și reînprospătând din când, în când, tactica lor învechită, pe care o susțin, cu fel de fel, de argumente prost reușite, cu cari, nici acum 200 ani, nu au putut convinge elementul „valach”,-ca el să-și părăsească legea „eretică”.

Să nu stăm cu nepăsare! — A sosit timpul, să ne reculegem forțele,imbinate în sentimentul național-religios — dacă-l avem — să luptăm dărzi și fără cruțare, contra pericolului ce amenință sfânta noastră biserică!

Regatul ungar a fost acela, care, prin diferite invenții, chinuri și umiliri, a voit să desmembreze pe români, dând chiar jertfe considerabile, spre a-și ajunge scopul!

Să stăm deci la pândă, mai ales acum, în zilele în cari trăim, — când băntuie cu furie corupția, gramdomania și decadența morală, nutrită de pofta câștigului nemuncit, — când interesele vitale a Națiunii, sunt oribil mutilate de căți pierduți în prăpastia păcatelor de toate soiurile!

Este foarte trist, însă avem un număr destul de considerabil, din oproșiții și vânătorii de situații, c'ri fanatizați de oportunismul desgustător, nu voiesc, să dea nici o importanță, oricărui pericol ce ne-ar amenința, — îngâmfai fiind de ivirea lor la suprafața situațiilor, pe cari le oferă frământările de consolidare a Națiunii, trezite abia, din amorteala revoluției și asupririlor de veacuri.

În același timp câțiva, lupă cu îndăjire, pentru plantarea ideilor frumoase în sufletele încă nemolipsite a tineretului român, știind însă că, sunt niște apostoli neînsemnați, a căror muncă, este deșartă, — căci diavoli îmbrăcați în porfire strălucitoare, câștigă tot mai mult teren, între elementele fragede. Această îngrijorată chemare — nou fenomen — are cu atât mai mare importanță cu cât se știe că, tineretul de azi este chemat, pentru a rezolvi, în viitor rezultatul luptelor de veacuri. Poporul setos de a se înălța, la nivelul ființei omemești, — ce visase din veacuri defilând în fruntea generațiilor viitoare, spre a-i salva de tot ce este bolnăvicios și slab, în viața politica a statului nostru.

Scăderea energiilor în toate operațiunile mechinismului unui stat, se resimte întodeauna în formă, cu deosebire pagubitoare a slăbiciunii sentimentului religios și național, afiliat cu desconsiderarea datoriei și a dreptății. Vedem desbinarea românilor în România înghițită! — Se deslanțuiește lupta românilor, pe tema confesiunilor. — Unire formală... fără unire sufletească! Martirii naționalismului și a

religiunii noastre, — azi dominante în stat, sunt uitați, iar visul unui popor, după realizare, se spulberă în vămăgeala neînțelegerilor, spre cea mai mare bucurie a inamicilor și asupritorilor de eri, — a catolicilor unguri, văzând că, jertfa adusă de ei, pentru evenimentul din anul 1700 la Alba-Iulia, nu a fost deșartă.

Și România, ca ori ce țară, a trebuit să plătească scump și prin mari sacrificii unitatea ei de azi. Aceste pilde de ce nu sunt oare socotite de noi?!

Dacă se analizează istoria poporului nostru, vom vedea că, religia noastră ortodoxă, având un rol important, a deservit, atât pe terenul național. cât și pe terenul luptelor, în contra tendințelor de alterare, — și contopire a națiunii, în tot timpul.

Regii „apostolici” unguri, spre a documenta Papei ca, titlul de „apostolic” nu este numai titlu, și îndeosebi pentru națiunea ungurească (care nu a avut însă de când există, darul de a contopi sau altera vre-un popor, — ba din contră), au adus pentru acest scop, jertfel cele mai costisitoare, dar înzădar, ei au fost întimpinați de energia națiunii române, care a resistat tuturor încercărilor, combinate cu asupririle cele mai nemiloase!

Ungurii catolici, neputând încorona tendințele cu succes definitive, încearcă și azi, cu mare cutezanță, însă cu precauțiune și cu intențiunile voalate, prin articolele tendențioase de presă, cari deși sunt sfidare, totuși, prin îndrăzneala nerușinată, revoltă și zdruncină mândria național-religioasă a tineretului!

(Vezi revista „Vasárnap” Nr: 12 din 13 Iunie 1926).

Ultimele evenimente politice, par a sancționa aceste afirmații din zi ce merge și frații noștri gr. catolici români, nu pot să nu manifesteze încă aceleași credințe greșite și aceeași ură față de noi, cari am rămas credincioși bisericii ortodoxe, și nu credem că ar mai persista încă și acum motivele determinante la unirea lor cu catolicii (vezi „Politica Națională dinastică a românilor din regatul ungar 1913”).

Totți aceștia intenționează să ne convertească la catolicism, pentru ca să putem avansa în „cultură”.

Har Domnului! că suntem în afără de ori ce pericol și suntem scăpați și de eventualitatea de a fi constrânși să recurgem la mila „Inaltei Case Habsburgice”, precum este firesc după unirea tuturor românilor, cari au fost creștini și „ocrotiți” de diferite popoare, frații noștri gr. catolici, ar trebui să revină din nou în sânul bisericii-mame și să nu ne ceară ca noi s'o părăsim.

Articolul amintit, din revista „Vasárnap”, face o teorie, pe cât de vastă, atât de goală și învechită, în favoarea realizării unui monstru plan, — de a pregăti terenul, pentru trecerea bisericii ortodoxe române, sub supremația papală spre a nu fi „înghițiți” — cum autorul zice — de puhoiul slavismului amenințator, și spre a ne putea desvolta — prin puterea

magică a Papei — în...cultură! Ce neseriositate! Din acest articol... faimos se înțelege: că fi cult, trebuie să fi... catolic sau cel puțin pendinte de... Papei dela Roma.!!?

Au doară biserica ortodoxă prin învățăturile sale, a avut oare intențiunea de a opri desvătarea culturală...!

Nu cumva autorul, care este el ortodox român confundă teologia ortodoxă cu cea musulmană? S'ar putea, că numai catolicii, mul să aibă divinitatea de a împândi cultura??!

Să-i răspundem: Dacă în țara noastră liberă, „România Mare” nu ne vom civiliza, dacă nu putem avansa în cultură, atunci chiar de-am fi mai catolici decât Papa dela Roma și ar încuțiți vom rămânea.!

Pe cât de revoltător este textul cutezant al acestui articol de unclamă, cu atât mai tare doare pe ori ce ortodox, când știe că autorul este român, al cărui părinte își au origina prin valea Oltului. Ce sunt ortodoxi!

Iată personificată povestea a „poporului și pădurea”. Câte lucruri de topoare de acest soi au avut noi? Aceștia asfixiază sufletul tineretului, acția în loc să contribuie la muncă grea de consecuire, se ocupă cu desbinarea tineretului din care face parte fațonul hipermodernul, pentru a-l luda vânătorului, achitați pe popii catolici unguri, ca de un onorar, pentru isprava mare și splendidul articol!!.

Suntem lămuriiți cu sentimente, tele de loialitate și patriotism însă acestor distrugători a tot ce este român!!

Biserica ortodoxă însă, prin persoana providențială și înțeleptă a Mitropolit Andreiu de Săguna s'a ridicat din starea de umilire, fără să se vâneze ungurilor. — Core clarându-se de biserica autoceala național-română, prin constituirea inarticulată în legea fundamentală a statului ungar!

Il preaslăvim pe Atotputernicul Dumnezeu, că avem în fruntea bisericii a tuturor românilor, Patriarh și avem toată nedreptatea de a putea avansa în cultură laudându-l pe Dumnezeu și menținându-l în fața noastră strămoșească ortodoxă!!

Iar dușmanilor bisericii noastre cari visează asemenea fenomente, le putem promite că, în scurt timp fi vom ajunge, și ca noi, voslavnic-ortodoxi, în cultura latină primită prin divinitatea papală.

Dacă n'a dăruit bunul Dumnezeu o țară atât de mare cu frumoasă, înseamnă că, drept credincioșii bisericii ortodoxe, suntem bineprimii înaintea Lui!!

Intențiunile lor dăunătoare bisericii și statului, merita a fi uitate, mărite cu mare atenție, de căpitanii înșai ai Bisericii domnului nante în stat, spre a înabuzi, în timp orice încercare și tendință ce s'ar manifesta în acest sens, cât prin presă cât și prin mângătu ferstari exteroare tumultuoase spre a nu se repeta... istoria duio dela 1700 — Alba-Iulia!

Sextus din

oameni, pentru cari istoria trebuie să aibă perspectiva distanței. Intențiunea mea a fost, să înșirui fapte petrecute, fără profuziune de argumente, pentruca din pură lor înălțare să se desprindă concluzia și învățământul.

Cred că această concluzie, nu e greu de rezumat, pentru nimeni, afără de acei, cari nu vor să-i simtă uriașa presiune.

Din întâmplările politice ale celor șase ani de politică românească, în cari partidul național și-a avut partea sa de acțiune, se reliefează în chip vădit, linia urmată de conducerea acestui partid, până la criza din Aprilie —Maiu 1926. Această linie leagă într-un mănunchiu toate greșelile, de cari conducerea s'a făcut vinovată și arată limpede motivele, pentru cari partidul național a ajuns în situația lui de astăzi.

Partidul eminent regional, el a urmărit delia început să-și asume guvernarea unei țări, a cărei mecanism de stat nu-l cunoștea și ale cărei probleme sociale li erau streine. Lipsit de un program de partid, întemeiat exclusiv pe un trecut istoric, care nu se putea transpune în prezentul fundamental modificat sub toate raporturile, el a urmărit cu

inistență egoistă, să și atribue rolul unui partid de guvernământ, deși pe lângă lipsa unei doctrine, îi lipsea cu desăvârșire și orice legătură cu întreg restul țării, afără de Ardeal. Superată de neizbândă acestor velenități, conducerea partidului național s'a declarat în grevă de rezistență față de toate guvernele țării, boicotând marile acte de temelie ale noului stat și punându-si cu impetuozitate egoismul, drept stăvilă în clea ori căror intențiuni de colaborare, manifestate din alte părți.

Fuzionat în urmă cu elemente, a căror contribuție n'a fost în stare să modifice nimic în conduita conducătorilor partidului național, acesta a dat dovada, că în ciuda acestor fuziuni a rămas același, în veche-i ideologie și tendință și în veche-i maniere de tactică. Legat prin impletiri măestre într-o rețea de petrecături cu partidul țărănist, partid încăput pe mâna unor pribege nebuloși în câmpul doctrinei celor mai diverse, partidul național a urmat în manifestările lui metodele de luptă desnădăjduite, nepotrivite unui partid monarhic și unui reprezentant al provinciei ardelene, alipite României,

Perseverarea în aceste metode greșite a mers atât de departe, încât confând la sigur pe succesiune, conducerea partidului n'a renunțat totuși la declarațiile repetate făcute, că va anula legislația unei legislaturi întregi, pe motiv că ea poartă pecetia inițială a unei lovitură de stat. Ori „lovitura de stat” purta semnătura aceluiași Rege constituțional, dela care partidul aștepta încrederea și guvernul...

În urma acestor greșeli fatale, partidul național a fost pur și simplu dezavuat cu ocaziunea crizei de guvern și din sânul lui a fost acceptată colaborarea unei grupări, care constituia demult, în cadrele partidului, o cetățuie, de opinie separată. Această colaborare era imperativ reclamată de interesele țării și ale Ardealului, căci se știe, că pe urma rezistenței negative a partidului național, Ardealul n'a avut decât de suferit, fără ca el să merite această suferință.

Că în adevăr vechii conducători ai partidului național aveau în suflet o ciudată îngrămădire de... convingeri cu totul bizare asupra rostului și a tacticii unui partid național în România, se dovedește și prin recentul mani-

fest electoral, lansat în colaborare cu partidul țărănist.

Dintre rândurile acestui manifest, apare întreaga atitudine întemeiată pe convingeri străme, a conducătorilor partidului național de până ieri. O dovadă mai mult, că sbuciumul tragic al partidului n'a fost prilejuit timp de șapte ani, nici de ostracisme Regale, nici de dușmăni ascunse, ci pur și simplu de ținuta conducătorilor acestui partid.

„Aducerea la cărma țării a guvernului generatului Averescu, apare în lumina realității faptelor ca un act de provocare și sfidare a voinții naționale”.

Iată un pasaj, care cuprinde întreg felul de a judeca și de a proceda în consecință, a șefilor partidului național, încăpuți pe mâna și dictionarul conducătorilor țărăniști.

O provocare și o sfidare a voinții naționale? Din partea cui? Se înțelege, că din partea Regelui. Și în ce găsim această provocare? În gestul Regelui de-ași practica o prerogativă de monarh constituțional. În adevăr, noi suntem o monarhie, constituțională și nu una parlamentară. Constituția noastră acordă Regelui prerogativa de a-și numi

guvernul fără considerație asupra raportului de forțe dintre partide, într-un moment dat. Altceva ar fi dacă am fi o monarhie parlamentară, în care caz prerogativa Regelă trebuie să ție seama de acest raport de forțe. D. Dimitrie Gusti fixează admirabil aceste osebiri, în prelegerea sa asupra partidului politic.

Este prin urmare o îndrăzneală să conștii Regelui o prerogativă acordată și prin Constituție, dar mai ales, prin însuși interesul superior al acestui stat, care sbuciumat de frământări, în plină fierbere socială, care tinde să fixeze aspectul definitiv al acestui stat, are singurul său punct fix de reazim, în monarhia sa constituțională. Imaginați-vă o clipă România, fără Rege. Și gândiți-vă unde s'ar putea găsi imensa autoritate a unui om, care substituind autoritatea mistică a monarhiei, să reziste ciocnirilor violente ale politicii țării românești.

Cât pentru voința națională exprimată în diverse alegeri, e bine să vorbim lămurit. Am arătat în ce greșală de adresă se ascunde popularitatea partidului țărănist. Dacă masele noastre ar avea educație politică, desigur

că volul ar fi o indicație categorică. Dar în starea de astăzi națiunii noastre politice, volul p universal nu reprezintă decât exteriorizarea unei clipe din ciclul precioasă voință națională, clipă influențată în masură covârșitoare, de un sentimentalism rudimentar și instinctiv. Ori sentimentalismul exagerat calăzescă adeseori rău și pe omul singur de ratec, care nu știe să aplice în cuvenitul procent de rațiune în acelaș caz se petrece, cu sentimentalismul colectiv.

Nu voi coniuina aici o desvătare de teorii archi-cunoscute. Vreau doar să subliniez prin ursoai desvelire a unor argumente învăzului tuturor, că șefii partidului național alunecați pe povârniș gener unor concepții și atitudini greșite în disprețul interesului general și de partid, în disprețul realității, tațiilor implacabile din politica acestei țări, au perzistat și pe rezistă și astăzi, în luțecășul spre o stângă nedefinită, spre un tînd politic, care nu se împacă cu concepțiile unui partid național.

Chiar după criza de guvern după ce s'a înregistrat falimentul nostru desvârșit al unor cinci ani de activitate, conducerea partidului sac-

SCRISORI DIN SIBIU

În jurul problemei locuințelor pentru funcționarii români

Ne-am ocupat în numărul trecut al ziarului nostru, despre criza locuințelor necesare pentru ofițeri și funcționarii statului în orașul nostru.

Repetăm cele relatate atunci, că această criză se datorește în primul rând populației migratoare de aci, care neavând nici un pic de sentiment pentru tot ce este românesc, refuză a închiria locuințe acestei categorii de cetățeni — chiar prin bună învoială, dar dacă se întâmplă și așa ceva, i se cere ofițerului sau funcționarului 3000 lei pe lună pentru 2 camere și bucatărie. Populația minoritară din Sibiu, preferă a ține locuințele neocupate, decât a le închiria slujbașilor statului. Față de această stare de lucruri, guvernul trecut a venit cu legea prin care se înființează rechiziția de locuințe pentru salariații statului în ținuturile alipite, socotind aceasta ca o necesitate imperioasă, pentru a veni în ajutorul funcționarilor trimiși aci cu scopul de a umple golurile în administrație. — Încredințând această însărcinare unor comisiuni formate din reprezentanții armatei, ai funcționarilor fără vot deliberativ.

Dar aceste comisiuni, (cazul comisiunii din Sibiu) n'au corespuns scopului pentru care au fost create și intenția legiuitorului n'a fost cât de puțin atinsă, din cauza elementelor grupate în sânul lor, cari întotdeauna au lucrat astfel încât cercau întesele celor îndreptăți la asemenea locuințe.

Se apropie anul decând autorul acestor rânduri ia parte regulat la fiecare ședință a comisiunii în căutarea unei locuințe necesare familiei sale compusă din 7 membri, și care locuiește și acum într-o singură cameră cu întreaga familie. Dar în acest interval de timp comisiunea nu s'a îndurat de trista lui situație și nesatisfacându-i cererea acest funcționar al statului — plătit cu un salariu derizoriu — a rămas să ducă mai departe calvarul suferințelor, iar strigătul său disperat, a răsunat cu pustiu — fără a putea înduioșa cât de puțin inimile de piatră ale domnilor membri din comisie. Dar acesta nu-

singurul, sunt sute de funcționari mai mici (câci cei mari sunt satisfăcuți imediat) cari de câte 2-3 ani așteaptă la ușa biurourilor onoratei comisiuni de rechiziții, să li se dea un adăpost cât de modest, numai omenos să fie, spre a scăpa fa miliile din mizeria gan-gurilor, subsolurilor sau mansardelor, sau a scăpa de sumele enorme ce trebuie să plătească la hoteluri pentru câte o singură cameră — fără alte dependențe — și nu mai vorbim de faptul că această aglomerație, constituie un pericol pentru viața acestor pioneri ai mizeriei.

În schimb în oraș ar fi locuințe suficiente, dacă comisiunea de rechiziții s'ar conduce după criteriile principiilor pentru care a fost creiată, și dacă nu s'ar lăsa influențată de o mulțime de intervenții făcute pe toate căile pentru a fi scutite de rechiziție. Această comisiune ține ședințe odată pe săptămână, Vinerea — dar de multeori trece și câte o lună — până să se întrunească. Dar și în aceste ședințe sunt introduși numai favoriții cu „cărți de vizite“ și câteva rânduri dela diferite personalități marcante. Restul, gloata numeroșilor solicitanți face în fiecare Vineri anticameră 4 ore și pleacă fără nici-un rezultat, însă cu durerea în suflet despre toate neleguirile ce se comit aci. În comisiune sunt 3 membri civili și doi militari din care unul are prezența. În ce privește militarii (un Lt. colonel și un maior) au fost totdeauna pentru soluționare mai echitabilă a problemei locuințelor, dar ei fiind în minoritate față de cei 3 civili, nu pot ajunge niciodată la un rezultat favorabil.

La drept vorbind, fiecare dintre membri are favoriții săi, și aceasta, combinată cu reprezentanța proprietarilor, care este și avocat, din moment ce o locuință a devenit disponibilă, proprietarul este anunțat și la prima ședință este sentință, fără motive serioase, de rechiziție. În zadar protestează gloata solicitanților de locuințe contra acestui procedeu dăunător, căci comisiunea așa dispune, și așa rămâne.

Sunt imobile în orașul Si-

biu, și acestea sunt foarte numeroase, unde 2 persoane ocupă apartamente compuse din 7-8 camere și alte dependente, altele stau absolut goale de luni de zile, iar altele s'au ocupat de toamnă cu felul de „Vereinuri“ numai spre a fi scutite de rechiziție. Iar dacă comisiunea rechiziționează aici colea câte o locuință aceasta o face la biete femeii văduve, și oameni săraci, cari singura lor speranță era acea locuință, și nici decum dela proprietari cu imobile mari și numeroase, și cari au toată posibilitatea a duce un trai luxos.

Pe de altă parte — comisiunea de rechiziții — nu ține seamă nici de ordinea înscrierii și nici de greutatea familiare ale solicitanților, ci totemai contrar, servește interesele acelora cari are mai puține nevoi, și mai puține drepturi. Dar aceștia, obțin ușor locuințe prin intervenția dlui primar Göritz și ceilalți doi membri din comisiune, și tot acestora se datorește scutirea fără motiv a locuințelor de rechiziții.

Dovada acestor afirmațiuni constă și în faptul că în ședința de săptămâna trecută a comisiunii, președintele dl Lt. Colonel Ioanciovici a cerut membrilor să între în legalitate și să pună capăt atâtor favoruri și părtiniri făcute în tolosul unora și detrimentul celor mulți, dar aceștia s'au „supărat“ și au părăsit ședința cu epitetul următor, adresat celor ce așteptau locuințe: „Duceți-vă la dl General să vă dea locuințe“. Președintele comisiunii a înaintat un raport amănunțit despre toate aceste fapte, dlui General Cihoschi cerând îndreptarea lucrurilor sau desființarea comisiunii.

Așa se întâmplă când toți sașii și toți sasofonii sunt chemați a procura locuințe pentru ofițerii și funcționarii români — trimiși aci cu înalta misiune de a apăra țara și a umple golurile în administrație pentru o mai bună propășire și prosperitate a neamului.

Ne facem eeoul acestor năpăstuiți ai soartei și cerem cu toată tăria, ca onor. Minister de Interne să intervină cu înalta sa autoritate pentru a face ca cineva, ordinea și legalitatea să se întroneze, de acum înainte cel puțin la comisia de rechiziție, a locuințelor în Sibiu — și cerem ca membri actuali ai

comisiunii să se locuiască cu alții, sub președenția unui magistrat, dacă se poate, căci numai astfel se poate îndrepta această stare de lucruri.

Dispariția unui comerciant. El lasă datorii de milioane pe piață și fuge în America

Face mare senzație în orașul nostru dispariția comerciantului de manufactură Friedrich Binder din str. Regina Maria, — care a luat drumul Americii — lăsând datorii de peste trei milioane pe piața Sibiului.

Curios e faptul că acest comerciant, a plecat din Sibiu de mai mult ca 2 săptămâni, și autoritățile au fost sesizate deabia azi — în urma unei scrisori a sa trimisă din Hamburg — prin care își ia adio definitiv dela prieteni — spunând că în acel moment s'a imbarcat pe un vapor pentru America.

Pe măsură ce autoritățile au fost înștiințate despre această dispariție, tribunalul local a delegat organelor respective pentru a inventaria marfa din prăvălie și a încheia afacerile bănești pentru a se stabili precis, deficitul între activ și pasiv.

Numitul lasă în urma sa doi copii mici, fără mamă, deoarece aceasta, după ce și-a însușit un milion din banii prăvăliei — a fugit acum câțva timp cu un ofițer — cu care actualmente trăiește la Paris în Franța. Aceasta se pare că a fost și cauza nenorocirii lui.

În jurul salariului de 30 000 lei lunar

Am vorbit la timp în coloanele ziarului nostru — despre modul cum înțelegeau consilierii municipiului Sibiu — să „aranjeze“ excedentele bugetare ale orașului — făcându-și lefuri mari (primarul 30 mii lei lunar iar delegații câte 12 mii lunar) pe spinarea populației, dar se vede că aceasta n'a prins, deoarece suntem informați că ministrul nu a aprobat aceste cheltuieli, pe motivul că în actualul buget nu se poate...

Suntem fericiți că onor. Minister, a intervenit cu autoritatea sa — spre a curma această stare de lucruri dăunătoare pentru bugetul orașului și sperăm că va procedea la fel și cu alte multe chestiuni — pe care le vom relata la timp prin ziarul nostru, — deoarece, actualul guvern, după cât se vede, a început a face o operă echitabilă, curățind administrația de toate putreziciunile, cari nu fac altceva decât, se înhogătesc de pe urma posturilor ce li s'au încredințat.

Desvelirea unui monument

La Școala Militară de Infanterie din Sibiu: va avea loc în ziua de 1 Iulie a. c. pe lângă serbarea de fine de an și înaintarea la gradul de sublocot. a elevilor din anul II-lea, solemnitatea desvelirii monumentului ofițerilor morți în războiul pentru întregirea neamului, la care va asista Familia Regală, dnii Miniștri și toți inspectorii de armată.

Prinderea unui spărgător!

Șeful secției de Jandarmi din Cisnădia s'a prezentat zilele trecute la poliția gării Sibiu cu individul Iosif Szöcs care a fost prins asupra faptului când săvârșea un furt de materiale la fabrica de sticlă din Avrig.

Cercetat de către subcomisarul Perju, numitul a recunoscut că numai în Sibiu a săvârșit opt furturi printre care și furtul din Decembrie anul trecut, săvârșit la restaurantul ungar, unde a spart casa de bani — însușindu-și o sumă de bani și alte obiecte.

Acest individ este d-zeror din armata ungară și a trecut granița în țară în mod fraudulos, în tovarășia unui anume Hary Ianoș cu care a săvârșit o tâlhărie în Arad asupra grădinarului Bony Vladof, căruia i-a furat 12 mii lei, 20 mii coroane și un ceas.

Se bănuiește că trecând granița, în țară ar fi omorât și un grănicer român.

Cu actele dresate a fost înaintat parchetului.

Coresp.

Primăria Municipiului Arad.
Nr. 8257—1926.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, că pentru închirierea unui teritoriu cu suprafață de 367 stânjenț □ (1320 metri pătrați) aflat pe malul drept al Mureșului, de prezent folosit de Societatea Vâslaşilor „Mureș“ în ziua de 19 Iulie 1926 la oarele 10 a. m. se va ține licitație publică cu oferte închise în biroul Serviciului economic în conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Terenul se va închiria pe timp de 40 (patruzeci) ani socotiți dela 1 Iulie 1931.

Caietul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic al Municipiului Arad în orele de serviciu.

Arad, la 8 Iunie 1926.

Serviciul economic.

Pentru credincioșii Bisericii Ortodoxe române

Credincioșii Bisericii Ortodoxe române din Arad — îndosebi cei veniți în oraș în anii de după război și cei cari până acum nu au fost trecuți pe lista alegătorilor — sunt rugați, să se intereseze la oficiul parohial (casa bisericească, Str. Mețianu 16), până la 1 Iulie a. c. în zilele de lucru între oarele 8—9 dim., 1—2 d. m. și 7—9 seara, dacă sunt luați și cu ce sumă sunt luați și respectiv să-și ceară susținerea la darea bisericească (cult). Lista sinodului parohial, adică a celor ce vor avea drept de alegător la biserică în anul viitor se va întocmi numai din credincioșii, cari își împinesc și această datorie către biserică. Statutul pentru organizarea bisericii acordă drepturi tuturor bărbaților majori, nepătați și cari își împlinesc datoriile lor morale și materiale față de biserică, iar noi chemăm pe toți credincioșii atât la drepturi, cât și la datorii. *Comitetul Parohial.*

Cititi și răspândiți Cuvântul Ardealului

DIRECȚIUNEA UZINELOR de GAZ
a orașului Arad.

Se află în situația plăcută, ca să servească On. public cu gaz de calorie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

◆◆◆
Uzinele Comunale Secția gaz aerian:
Arad, Str. Muciu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.
◆◆◆
Biroul uzinelor.
din str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenzile etc.

**Pentru germani Nauheim —
Pentru români Băile Lipova**

Izvoarele ferruginoase bogate în acid-carbonic și radium sunt predestinate să vindece cu succes:

1. Boalele Cordului și a vaselor sanghine, arterioscleroză, etc.
2. Boualele de femei (ginecologice) inflamațiuni cronice la ovar și adnexă.
3. Reumatism.
4. Neurastenie și boale nervoase.
5. Boalele organelor de digestiune și a sângelui (anemii, etc.).
6. Boalele rinichilor și a căilor urinare.

Hotelurile și Băile sunt deschise dela 1 Mai până la 15 Octombrie.

Cereți prospecte! Direcțiunea Băilor Lipova
(lângă Arad)

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale
al dnei
Cristina Săbău
Strada Gojdu Nr. 17, ARAD

◆◆◆

Confecționează: cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. Imprimațiuni de modele pe pânză.

național putea trage consecințele admittând, ca după eșecul integral al poliției lor, alți oameni, cu alte idei asupra rostului partidului național, să îndrume pe alte căi, activitatea acestui partid.

Biruiți însă de resentimente personale, de porniri pătimeșe și orbite de orgoliu, acești conducători au preferat să conducă mâna de oameni ce le-a mai rămas, în umilință și utopia unei tovarășii cu țărăniștii, pentruca împreună cu aceștia să se războiască împotriva evidenței.

Intreb însă aici, dacă acești conducători ai partidului național mai au dreptul să pretindă a fi armați pe cărările cari duc la risipire, dacă mai pot cere unor energii cheltuite și până astăzi în zadar, pe drumul stâncos și pietros al unei politici nenorocite, să se osândească pe întreg restul vieții la o luptă, care nu reprezintă o idee pentru azi ci pentru alte secole, la o luptă ce înde în spre reforme de stat, pentru cari neamul acesta nu e educat și nu e pregătit.

vigoare într-o luptă steapă și să ne îngrădim chinezeste, împotriva oricăror preocupări, în afară de cărarea noastră îngustă.

Iată ce ne așteaptă urmând politica de până acum!

Se va răspunde desigur cu zimbete suverane, că ideile mari au pretins întotdeauna sacrificii, chiar supreme și dacă ele n'ar fi fost aduse, ideile n'ar fi biruit niciodată. Ei bine, în cazul nostru, ideia urmării de partidul național, moralizarea vieții publice, legalitatea și ierarchia, nu se poate obține printr-o simplă alianță cu partidul țărănesc și chiar printr-o guvernare cu acestia. Ideia aceasta se poate realiza numai pe calea unei lungi activități educative a masselor și nu „extra muros“, ci „întra muros“, acolo unde se fauresc liniile mari ale orientării vieții noastre publice. Și nici „întra muros“ nu se va putea realiza dintr'odată, ci evolutiv, în cursul unui lung șir de guvernări liniștite.

Iată de ce, acțiunea lui Vasile Goldiș, va avea un formidabil răsunet în Ardeal. Proclamat președinte al partidului național la Sibiu, Vasile Goldiș reprezintă politica de colaborare ardeleană, la munca de organizare a noului

stat și am convingerea, că va izbuti pe calea aceasta, să dea Ardealului tot ceace a vrut să dea vechea conducere a partidului național, fără să izbutească.

Dincolo de hățuiala vulgară a zilei, peste balastul ironiilor „fripturiste“ și a insultelor atât de obicinuite, rămâne pentru fiecare om creerul drept arbitru în această chestiune. Și acest arbitru, având la îndemână vastul material al celor șapte ani de frământare, se pronunță irevocabil pentru o schimbare de ținută.

Partidul național ajuns la cea mai grea răspântie a vieții sale, datorită conducerii lui greșite, s'a regăsit în năzuințele i adevărate, de ocrotire a intereselor Ardealului și de colaborare loială la consolidarea statului român. În clipa când aceste năzuințe vor fi realizate, acest partid are dreptul și datorii să se orienteze apoi spre acea grupare politică din țară, care este mai aproape de ideologia lui.

Prin aceasta partidul național nu face altceva, decât să urmeze cu înțâzire de șase ani calea, preînțâzită de Octavian Goga încă de atunci, cale, care s'a dovedit a fi singura posibilă pentru acest partid.

(Sfârșit)

ANCHETEELE NOASTRE

Aplicarea reformei agrare în județul Sibiu

Lacunele Legii Reformei Agrare din Transilvania. — De vorbă cu dl. Scarlat Constantinescu președintele comisiei județene pentru reforma agrară.

Pentru a pune în curent pe cititorii ziarului nostru cu mersul operațiilor de reformă agrară în orașul și județul Sibiu, am solicitat domnului Scarlat Constantinescu președintele comisiei județene pentru reforma agrară, o convorbire din care extragem următoarele:

Ce ne-a spus d. Scarlat Constantinescu

„Operațiunile de expropriere și improprierea în județul Sibiu își urmează cursul lor normal. Actualmente se găsește în curs de executare exproprierea terenurilor necesare pentru satisfacerea intereselor generale obștești ca: școli și alte instituții ale statului, pe baza art. 40 din L. R. A. T. și în câteva comune, exproprierea acelor proprietari cari au mai mult ca zece jugare de pământ și a căror ocupație principală nu este agricultura.

„Comisiunile județene se ocupă actualmente cu aducerea la îndeplinire a hotărârilor rămase definitive și a hotărârilor date de comitetul agrar — pe baza cererilor de revizuire.

Defecțiunile legii

„In ceea ce privește operațiunile de reformă agrară în Transilvania se remarcă o mare defecțiune a legii, cu rezultate dezastruoase și anume: Pe baza unor texte din această lege, hotărârile comisiei județene sunt definitive și executabile, totuși, aceste hotărâri se pot reforma în parte sau în întregime pe cale de revizuire de către Comitetul Agrar, astfel că de multeori se întâmplă ca îndreptățiții să fie scoși de pe terenurile cu care au fost improprietați, chiar și dacă pe aceste terenuri, improprietații și-au întemeiat gospodăria.

„Se citează cazul din comunele: Mercurea, Gușterița și Șelinberg, unde după ce îndreptățiții au fost improprietați de ambele comisii și puși efectiv în stăpânirea pământurilor, Comitetul Agrar a reformat hotărârile definitive ale comisiei județene, dând ordin ca proprietarii să fie readuși în stăpânirea terenurilor expropriate.

„Tot astfel și la Sibiu Comitetul Agrar a reformat hotărârile

comisiunilor de Ocol și Județeană referitoare la improprierea cu locuri de casă, din care cauză un mare număr de funcționari, ofițeri și profesori au trebuit să fie scoși din posesiunea loturilor ce erau considerate ca printre cele mai bune.

La Comitetul Agrar se judecă în neștiință de cauză

„Critica mare ce se poate aduce acelei instituții este că judecă fără să cunoască cum ar trebui referințele locale, fără să delege pe un împuternicit la fața locului, fără prezența părților și mai ales fără prezența îndreptățiților care în cele mai multe cazuri, nici nu au cunoștința de existența acestei căi de atac de care uzează proprietarii.

Inginerii nu sunt plătiți la timp. Funcționarii rămăși fără loc de casă

„Inginerii operatori nefiind plătiți la timp, invita pe îndreptățiți a depune sume pentru acoperirea cheltuielilor de triangulație și amplasament.

„La Sibiu s'a impropriat cu loturi de casă un număr de peste 1700 funcționari și totuși au rămas încă pe atâția fără locuri de casă, din cauză că la întocmirea tablourilor ce s'au făcut în vara anului 1924, nu toți cei îndreptățiți au depus actele la timp.

„Comisiunile agrare atât pe baza legii cât și pe baza instrucțiunilor date de comitetul agrar și casa centrală a improprietații nu mai au căderea de a întocmi alte tablouri, iar cei rămași pe dinafară nu mai pot fi satisfăcuți decât prin intermediul Ministerului de Agricultură, care în numele statului poate dispune de rezerve pentru locuri de casă și cultură.

„La Sibiu, marile rezerve ce ar fi putut rămâne pe seama statului pentru satisfacerea îndreptățiților de diferite categorii întârziați, au fost înghițite de persoanele juridice și indeosebi de biserică, cărora li s'au atribuit peste 500 jugare de pământ.

„O reflexiune ce se poate

face asupra reformei agrare în Ardeal este că de unde exproprierea tindeau să reia pământurile dela instituțiile de mână moartă, cum s'a făcut încă dela 1912 de fostul guvern burghez Carp., astăzi prin expropriere fenomenul se înstăoarnă, așa că pământurile luate dela proprietari, cari poate le-ar fi lucrat cu mai multă pricepere și tragere de inimă, în loc să intre în mâna muncitorului de pământ, trec în folosința acelor instituții de mână moartă, care spre ironie, trebuie să recurgă tot la brațele muncitorilor.

Ce măsuri de îndreptare ar trebui luate?

„Legea ar trebui modificată în sensul ca hotărârile în materie de reformă agrară să nu poată fi declarate definitive și executabile, decât numai după ce au trecut toate termenele căilor de atac.

„Dacă se menține instituția Comitetului agrar la judecarea proceselor să se pronunțe prin prezența părților și să se delege din seninul aceluia comitet agrar, la nevoie un membru care să facă cercetarea la fața locului.

„Să se revizuiască pentru Ardeal improprietațiile, intrucât pe calea administrativă statul prin Ministerul Agriculturii a distribuit, mai ales la biserică, mari întinderi de pământ, mult mai mult decât prevede art. 6, punct. 6 din L. R. A. T.

„Se știe că s'au dat acestor instituții și remarcabile întinderi de pământ, cece după lege nu li se cuvenea nici un copac.

„Să se desrădăcească pământuri care nu sunt date pe baza de hotărâri de comisiune, s'au putea acoperi marile cerințe ale îndreptățiților la pământ, mai ales plugarii.

Am mulțumit distinsului magistrat: d. Scarlat Constantinescu pentru bunăvoința cu care mi-a acordat aceasta convorbire, al cărui rezultat îl supun cititorilor noștri spre a se putea orienta asupra modului cum s'a făcut opera de reformă agrară în Ardeal și ce s'ar mai putea face pentru o îndreptare a lucrurilor.

N. Poiana.

A murit

„Tribuna Nouă“ ...

... așa o anunță, jubiland, cei ce scriu foile ungurești și cu ei laolaltă toți conaționali lor.

Noi însă, cari ne dăm seamă de cumplita pierdere ce o vom resimți cât de curând, că unicul cotidian românesc din Arad și unul din cele trei câte existau în întreg Ardealul și Banatul, a dispărut, nu putem decât regreta din tot sufletul și să înregistrăm încă odată impotența politicii liberale peste Carpați.

„Tribuna Nouă“ era ziarul partidului liberal și este o nemăpomenită rușine pentru dânșii — acei, cari dețin cele mai însemnate averi în această țară și în toate ocaziunile ce li s'au ivit n'au știut cum să revindică toate faptele mari istorice ale neamului, trămbâind cel mai cald patriotism — ca în timpurile actuale, când trebuie cât mai multă presă românească în aceste provincii, să nimicească un ziar românesc.

După ce acum un an, au făcut să dispară al doilea cotidian ce avea, la Cluj: „Infrățirea“ — astăzi, au înmormântat pe ultimul: „Tribuna Nouă“ ...

„Și când citești în „Viitorul“ vicărelile liberalilor împotriva internaționalismului unei anumite presă scrisă în românește, câtă seriozitate mai poți pune pe cuvântul lor când, acolo, unde este trebuinciosă ca pînă de toate zilele o presă cu adevărat românească, tot aceiași liberali o ucid și pe aceia care o au, fie ea chiar slabă, dar românească.

Făcând bilanțul atâtor ziare românești ucise de „marii patrioți“ pe drept cuvânt li se cuvine porecla: „Crocii presei române“.

Fie siguri însă distrugătorii de presă românească și absolut toți dușmanii ei, că nu va întârzia ziua judecării, când, li se va răspăla cu vârf și îndesat pentru toate loviturile ce au dat ziaristicii românești.

Coloniile școlare

Este știut că în toți anii se formează colonii școlare, conduse de profesori, cari merg la munte sau la mare pentru întremarea și vindecarea completă a micilor șolari debili, pe cari, avem tot interesul ca națiune să ni-i fortificăm, s'avem mai târziu o generație viguroasă.

Ori și în acest au, din vreme, cei destinați să formeze aceste colonii și-au dat silința s'aleagă copilașii cari au nevoie de aer, o altă hrană și un tratament radical medical, dar, tocmai cei direct interesați, adică părinții acelor copilași aleși în luna Mai de comisia respectivă pentru colonii, fac impresia că au uitat să se intereseze de sănătatea odraștelor lor și ale națiunii întregi.

Ne facem o deoschită datorie, atrăgând atențiunea românilor, că în timp ce dânșii se dau dupe alte treburi, părinții minoritari s'au și îngrijit de copiii lor ca să nu le scape ocazia de a-i trimete la băi.

În consecință, îndemnăm pe toți părinții români ai acelor copii dela școlile din localitate, cari au fost aleși în luna Mai de comisia filialei „Crucea Roșie“ din Arad, pentru colonii, să se prezinte de îndată dnei dl. Teodor Botiș, președinte filialei „Crucea Roșie“, Palatul Sărbesc, etajul I, pentru a lua cunoștință de ultimele pregătiri și de data plecării.

Noul guvern francez

PARIS 19. — În urma demisiei dlui ministru-președinte Briand, președintele republicii, dl. Doumergue l'a încredințat pe dl. Herriot ca formarea noului guvern, care în principiu a și primit această însărcinare, începând imediat tratative cu șefii partidelor politice

Alegători

Sunteți chemați să desăvârșiți victoria din 25 și 28 Mai și din 4 Iunie.

In acele zile văți spus cuvântul cu toată energia și acest cuvânt a fost:

„Vrem numai guvernul de ordine, prezidat de generalul Averescu“.

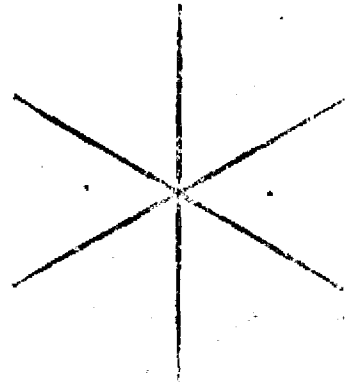
Cuvântul vostru a fost al întregii țări astfel ați reușit să acordați guvernului viteazului general cea mai mare majoritate de voturi

Alegători

In ziua de 23 Iunie urmează desăvârșirea victoriilor câștigate prin votul pe care trebuie să'l dați viitorului senator al consiliului județului și comunale:

dr. Silviu Moldovan

Un om de merite netăgăduite, fost prefect județului și fost primpreședinte al Tribunalului Arad; candidatul Partidului Național Român al Partidului Poporului cu semnul

Știri și fapte

REDACTIONALE

DI Const. I. Ștefănescu a dimisionat dela conducerea gazetei noastre și dela orice fel de colaborare.

Adunarea generală a soc. de turism „La drum“ din Arad

In ziua de 29 Iunie a. c. la ora 11 a. m. va avea loc în sala de festivități a Primăriei, adunarea generală a soc. de turism „La drum“ din Arad și conform deciziei luate de comitet în ședința din 16 Iunie crt. și nu la 20 Iunie cum se proiectase înainte de ținerea ședinții comitetului!

Un nou decret ministerial

„Monitorul Oficial de eri publică un decret prin care direcțiunile și serviciile din ministerul de război sunt obligate a cere avizul marelui stat-major în toate chestiunile cari interesează planul de mobilizare și întreaga pregătire materială a războiului.

Dotarea, gruparea și dislocarea depozitelor, precum și la unificarea aprovizionamentelor, municiunilor și materialelor de război.

Ordinea de urgență a procurării materialelor de război. Durata de timp în limitele căreia trebuie să se realizeze procurarea diferitelor materiale, în raport cu creditele acordate, cu urgența nevoilor de război și cu posibilitatea de furnizare sau fabricare.

Caracterul de urgență și de discrețiune al aprovizionărilor.

In referatele ce vor prezenta ministrului sau delegatului sau relative la chestiunile de mai sus, directorii sau șefii de servicii, vor face obligator mențiune de avizul dat de marele stat major.

Aprobare de sporire de capital

D. ministru al comunicațiilor a fost autorizat să aprobe ca societatea C. F. Oradea-Mare-Beiuș-Vascau să și sporească capitalul său cu suma de 839.435 lei destinată pentru rectificarea goselei vicinale Belfir-Pocola, județul Bihor, între profilele 627—633.

La 25. Iunie ora 10 a. m. va deschide — în localul Școlii Bărbăntă — a interesantă expoziție de țărâni și covoare, broderii și de Săpătele, desene și lucruri manedente artistice pictate, trafoate, iare de surpriză; icoane sfinte, aurăse pictate și pirogravate.

Foarte multe din lucrările amintite se vor vinde publicului al Orașului, pentru a se aduce la îndeplinire, noi surprize iubitorilor de artă cari se interesează de pi Căgărele uimitoare ale acestei sulgarde de sub părinteasca și hărețură conducere a dnei directoare Cincii, sella Laugier.

Ultima oră

Conferința Micii Antantă

BUCUREȘTI 19. — Din informațiuni sosite din gînte particulare, între ministrul de externe Mitiliu Beneș și Nincici, ar fi intervenit un acord, conform căruia Mica Antantă să fie reprezentată în Consiliul Societății Naționale. Conferința Micii Antantă dela Bled, s'a ocupat de chestiunea ungară, în vederea rînd să se alieze proiectele dlui Briand, ministrul-pretorziunilor în materie Am falsificare de bancnote domn

Complot contra lui Kemal-Pașa

SMIRNA 19. — Poliția de descoperit un complot îndreptat contra președintelui republicii cehi Kemal-Pașa, care era ascultat în momentul sosirii sale în localitate Din fericire complotul a fost descoperit înainte sosirea președintelui, abia vre-o câteva ore. Mai mulți funcționari și deputați din zăile sunt amestecați în complot.

Cenzurat: Prefectura Județului Arad

Noi dispozițiuni vamale

Consfătuirea inspectorilor vamali

Alături de dimineață a avut loc la ministerul de finanțe o consfătuire a inspectorilor vamali din întreaga țară, pentru a se pune de acord asupra unor dispozițiuni vamale ce urmează a fi luate.

Desființarea unor permise vamale

In urma discuțiunilor urmale, s'a avizat să se desființeze permisele vamale pentru aducerea diferitelor produse ale solului de la un mal la altul al Dunărei, atunci când aducătorul acestor produse este însuși producătorul. Se vor menține și mai departe permisele vamale numai pentru comercianți. De asemenea s'a avizat pentru desființarea permiselor vamale de transport al bagajelor pe tot cursul Dunărei, unde ambele maluri sunt românești pentru vapoarele cari nu ating porturi străine.

Chestiunea tranzitelor întârziate

S'a examinat apoi în mod amănunțit chestiunea tranzitelor întârziate, dându-se următorul aviz: Pentru toate tranzitele dela anul 1913 până la anul 1923, să se perceapă numai taxele simple, fără amendă. Pentru celelalte tranzite dela anul 1923 și până azi, se vor aplica dispozițiunile legii vămilor, aplicându-se taxa vamală plus amendă în total împărțitul taxei.

Autorizațiile trecerilor peste graniță

O altă chestiune care a fost examinată a fost cea privitoare la autorizările de trecere peste graniță, pentru locuitorii cari au proprietăți dincolo de graniță. In urma discuțiunilor urmate s'a avizat să nu se permită trecerea

peste graniță decât proprietarilor și arendașilor stabiliți în zona de 10 kilometri, precum și servitorilor acestor proprietari, dacă sunt în serviciu de cel puțin 3 luni la acești proprietari.

Controlarea taxei de timbru proporțional

Deasemeni s'a avizat ca vămile să controleze aplicarea taxei de timbru proporțional de 1 la sută, care se aplica la contractele de vânzare pentru export. In cazul când această taxă n'a fost plătită la administrația financiară respectivă, ea va fi percepută de către vămii.

Avizele de mai sus urmează a fi supuse aprobării ministrului de finanțe.

Rezervele de aur ale Europei și posibilitatea revenirii la valuta aur

La conferința interparlamentară a comerțului la Londra, atenția delegaților a fost atrasă de un document asupra situației monetare a Italiei și a altor țări, document menit să demonstreze că ar exista bazele tehnice pentru a putea da numeroaselor State mediterane și Belgiei, mai întâi stabilitatea valutei, apoi revenirea la valuta-aur.

De fapt, considerând Italia, Franța, Belgia, Jugoslavia, Portugalia, România, Grecia și Bulgaria, în luna Aprilie, rezultă că o circulație de trei miliarde și 556 milioane de dolari a fost garantată în numitele țări de o rezervă de un miliard și 304 milioane de dolari în aur sau în alte echivalente. Aceasta proporție e tocmai ceea ce are prezintă Anglia, unde la 28 Aprilie, 402 milioane de sterline erau garantate de 146 milioane de sterline în aur, adică se avea o proporție de 36:4 la sută, aproape ca poportia din Statele amintite mai sus.

In ce privește Italia, în luna Aprilie, circulația se ridică la 800 milioane de dolari, susținută de o rezervă de 280 milioane de dolari în aur sau în devize echivalente aurului, efectiv posedate, cu raport deci, între rezervă și circulație, de 34:8 la sută, procent aproape analog celui al Angliei.

Aceste rezultante au fost obiectul unor lungi discuții între delegații veniți la importanta adunare dela Londra, fiind puse în evidență mai ales de către cei ce aspira la o rapidă revenire generală la valuta aur.

Se poate adăuga că după documentul de care e vorba, s'a stabilit cum că circulația, tradusă în dolari e, în Italie de 20 dolari pentru un locuitor, în timp ce e de 38 în Belgia și de 49 și jumătate în Franța.

Un concert senzațional la Arad

— Cea mai tânără concertistă din lume la Palatul Cultural —

Marți, 22 Iunie crt., va avea loc în Palatul Cultural din localitate un concert deosebit senzațional. Mica Lola A. Bobescu, în etate de șase ani, va concerta în fața publicului arădan. Lola A. Bobescu este cea mai tânără concertistă din lume și este un adevărat fenomen muzical.

Mica violonistă va fi acompaniată la pian de maestrul Aurel Bobescu. Programul concertului este admirabil alcătuit.

Nu credem cu vr'un român iubitor de muzică să lipsească dela concertul acestei fetițe-mimine.

Bilete se află la Librăria Diecezană, în Bulevardul Regina Maria.